

Veiligheids-en gezondheidsbeleid

BSO DOEgroen
2020/2021

Colofon

Naam document:	Veiligheids- en Gezondheidsbeleid
Beschrijving inhoud en doel:	In dit document wordt het veiligheids- en gezondheidsbeleid van BSO DOEgroen beschreven.
Versie:	4.0
Ingangsdatum:	2020-01-01
Opslagplek:	Map BSO-kring
Additionele documenten:	Risico-inventarisatie en maatregelen veiligheid, risico-inventarisatie en maatregelen gezondheid
Documenteigenaar:	Johan Wester
Overzicht wijzigingen:	2019-11-27 Document opgesteld op basis van een voorbeeld. 2020-02-27 Eerste aanpassingen op basis van nieuwe informatie en inzichten 2020-05-25 Toevoeging beleidscyclus 2020-06-10 Updaten van meldcode kindermishandeling

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave.....	3
1. Inleiding	4
2. Uitgangspunten.....	4
3. Veiligheidsbeleid	5
3.1 Grote risico's.....	5
4. Gezondheidsbeleid	7
4.1 Grote risico's.....	7
5. Algemeen veiligheids- en gezondheidsbeleid.....	8
5.1 EHBO en BHV.....	8
5.2 Vaccinaties en infectieziekten.....	8
5.3 Vier-ogen principe	9
5.4 Grensoverschrijdend gedrag	9
5.5 Achterwachtregeling	10
5.6 Meldcode kindermishandeling.....	10
5.7 Kinderen leren omgaan met kleine risico's.....	11
5.8 Ongevallen	12
6. Beleidscyclus Veiligheids- en Gezondheidsbeleid.....	12
6.1 Beleidsvorming	12
6.2 Beleidsimplementatie.....	12
6.3 Beleidsevaluatie	13
6.4 Beleid Actualisatie	13

1. Inleiding

Voor je ligt het veiligheids- en gezondheidsbeleid van BSO DOEgroen. Hierin beschrijven we alle zaken die vanuit wet- en regelgeving vastgelegd behoren te worden én de praktische uitvoering daarvan op onze BSO.

Dit veiligheids- en gezondheidsbeleid is een belangrijk document. Het biedt houvast bij het dagelijkse werk met kinderen en zorgt voor een gelijkgestemde aanpak. Tevens biedt het ouders, vrijwilligers en andere belangstellenden inzicht hoe wij het veiligheids- en gezondheidsbeleid op onze BSO vormgeven. Het doel is de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. Dit beleid staat ook op de website van DOEgroen.

2. Uitgangspunten

Het doel van dit beleid is de veiligheid en gezondheid van de kinderen zoveel mogelijk te waarborgen. Het uitgangspunt voor het veiligheids- en gezondheidsbeleid is dat we de kinderen beschermen tegen grote risico's en leren omgaan met kleine risico's. Dit vereist dat we inzicht hebben in mogelijke risico's én dat er een goed veiligheids- en gezondheidsbeleid wordt gevoerd op de BSO. Dit doen we op de volgende manier:

- Het ten minste jaarlijks doorlopen van de beleidscyclus. Hierbij worden de maatregelen rondom veiligheid en gezondheid worden gemaakt, toegepast, geëvalueerd en aangepast.
- Aanwezige vrijwilligers bij de BSO worden voordat zij hun werkzaamheden verrichten door de begeleidende pedagogisch medewerker op de hoogte gesteld van ons veiligheids- en gezondheidsbeleid. Daarnaast wordt het beleid jaarlijks of tussentijds bij wijzigingen met hen besproken.
- Het veiligheids- en gezondheidsbeleid is onderdeel van het inwerkprogramma van nieuwe pedagogisch medewerkers, beroepskrachten in opleiding en stagiairs.
- We beschrijven hoe we kinderen begeleiden bij het omgaan met kleine risico's en het leren inschatten van hun eigen kunnen.
- Het vastleggen van de zaken die volgens de Wet kinderopvang en Besluit kwaliteit kinderopvang dienen te worden beschreven in het veiligheids- en gezondheidsbeleid, zoals
  - Het vier-ogenprincipe
  - Omgaan met grensoverschrijdend gedrag
  - De achterwachting
  - Beschikbaarheid van eerste hulp
- Het veiligheids- en gezondheidsbeleid wordt bewaard in de map van de BSO-kring en is daar toegankelijk voor ten minste pedagogisch medewerkers (in opleiding), stagiairs en vrijwilligers. Ook wordt het op de website van DOEgroen geplaatst, waar het voor eenieder inzichtelijk is.

3. Veiligheidsbeleid

Bezoek aan de BSO brengt voor kinderen veiligheidsrisico's mee. Om deze risico's zo klein mogelijk te maken, zijn er regels waar we ons aan houden in de BSO. De pedagogisch medewerker is een belangrijke schakel in dit beleid. Een beleid komt in de praktijk pas goed tot zijn recht als de medewerkers het beleid begrijpen, kennen en uitdragen. We vinden het belangrijk om grote risico's te voorkomen maar vinden het ook belangrijk om kinderen te leren omgaan met kleine risico's. Door uit te leggen waarom we met elkaar bepaalde afspraken hebben gemaakt en de kinderen te leren hoe we risico's op incidenten kunnen beperken, maken we de BSO nog veiliger.

3.1 Grote risico's

De volgende risico's zien we als grote risico's, met daarbij de maatregelen die we treffen om met dit risico om te gaan.

- Risico: Kind krijgt zijn vingers tussen de deur.
Maatregelen:
  - De deur wordt gebruikt waar hij voor is.
  - We spreken af dat we niet spelen met de deur.
  - We spreken af dat de deuren rustig open en dicht gedaan worden.
- Risico: Kind komt in contact met elektriciteit.
Maatregelen:
  - We plaatsen kindveilige wandcontactdozen.
  - We zorgen voor een aardlekschakelaar op alle elektriciteitsgroepen.
  - We voorzien lage stopcontacten van stopcontactbeveiligers.
  - We brengen kabelgoten aan voor losse kabels.
  - We beperken de bereikbaarheid van elektrische apparaten voor kinderen, of maken er gezamenlijk gebruik van met voldoende begeleiding.
- Risico: Kind verbrandt zich aan het oventje.
Maatregelen:
  - Het oventje wordt alleen gebruikt als er een begeleider bij is.
  - De stekker van het oventje is alleen bij gebruik in het stopcontact.
- Risico: Kind verbrandt zich aan het water uit de waterkoker.
Maatregelen:
  - De waterkoker wordt alleen gebruikt als er een begeleider bij is.
  - De stekker van waterkoker is alleen bij gebruik in het stopcontact.
- Risico: Kind verbrandt zich aan het kookplaatje.
Maatregelen:
  - Het kookplaatje wordt alleen gebruikt als er een begeleider bij is.
  - De stekker van het kookplaatje is alleen bij gebruik in het stopcontact.
- Risico: Kind klimt op de kast en de kast valt om.
Maatregelen:
  - De meeste kasten zitten vast aan de muur.
  - We spreken af dat we niet op de kasten klimmen.
- Risico: Kind gooit binnen met een voorwerp tegen de lamp, het glas valt naar beneden.
Maatregelen:
  - We spreken af dat we alleen met dingen gooien in de gymzaal en buiten.
- Risico: Kind valt van de hoogslaper.
Maatregelen:
  - We spreken af dat we rustig zijn op de hoogslaper.
  - We spreken af dat de begeleider bepaalt hoeveel kinderen zich er op de hoogslaper mogen bevinden.
- Risico: Kind eet van een plant.
Maatregelen:
  - We spreken af dat we niet van de planten eten.

- Risico: Kind stoot zich tegen meubilair.
Maatregelen:
  - We zorgen voor genoeg loopruimte in de leefruimte.
  - We spreken af dat we binnen rustig lopen.
- Risico: Kinderen botsen tegen elkaar.
Maatregelen:
  - Er is voldoende loopruimte in de leefruimte.
  - We spreken af dat we binnen rustig lopen.
- Risico: Kind botst tegen object.
Maatregelen:
  - We maken de afspraak dat we binnen rustig lopen.
  - We zijn alert op kinderen met motorische problematiek en/of slecht zicht.
- Risico: Kind valt van speeltoestel op harde ondergrond.
Maatregelen:
  - Op dit moment zijn er geen speeltoestellen met harde ondergrond
- Risico: Kind botst tegen speeltoestel, object of ander kind.
Maatregelen:
  - We delen de buitenruimte met veel ruimte in.
- Risico: Kind stoot zich tegen de rand van de zandbak.
Maatregelen:
  - Wanneer de rand beschadigd is vervangen we deze.
  - De zandbakranden zijn afgerond zonder scherpe hoeken of randen
- Risico: Kind struikelt over een oneffenheid.
Maatregelen:
  - We zorgen voor een gladde en rechte ondergrond.
  - De oneffenheden zijn duidelijk door het kleurverschil.
- Risico: Kind rent tegen obstakel.
Maatregelen:
  - We zorgen voor voldoende ruimte in de buitenruimte.
- Risico: Kind botst tegen een fiets.
Maatregelen:
  - We zorgen voor voldoende ruimte in de buitenruimte.
  - We maken afspraken over waar de kinderen mogen fietsen.
- Risico: Kind valt van de fiets.
Maatregelen:
  - We maken afspraken over waar kinderen mogen fietsen.
- Risico: Kind wordt omver gelopen.
Maatregelen:
  - Er is voldoende loopruimte.
  - We plaatsen obstakels buiten de looproute.
- Risico: Kind valt met skaten.
Maatregelen:
  - We zorgen voor voldoende ruimte in de buitenruimte.
  - We maken afspraken over waar de kinderen mogen skaten.
- Risico: Kind botst met skaten tegen ander kind.
Maatregelen:
  - We zorgen voor voldoende ruimte in de buitenruimte.
  - We maken afspraken over waar de kinderen mogen skaten.
- Risico: Kind glijdt uit op natte vloer.
Maatregelen:
  - We drogen de vloer nadat de kinderen nat zijn binnengekomen.
  - We dweilen de vloer wanneer er geen kinderen meer zijn.
  - We maken de afspraak dat er binnen niet gerend wordt.

Voor een meer uitgebreide lijst van risico's en maatregelen op het gebied van veiligheid verwijzen we naar het document *Maatregelen veiligheidsrisico's*.

4. Gezondheidsbeleid

Bezoek aan de BSO brengt voor kinderen gezondheidsrisico's mee. Om deze risico's zo klein mogelijk te maken, zijn er regels waar we ons aan moeten houden in de BSO. De pedagogisch medewerker is een belangrijke schakel in dit beleid, een beleid komt in de praktijk pas goed tot zijn recht als de medewerkers het beleid begrijpen, kennen en uitdragen. We vinden het belangrijk om grote risico's te voorkomen maar vinden het ook belangrijk om kinderen te leren omgaan met kleine risico's. Door uit te leggen waarom we met elkaar bepaalde afspraken hebben gemaakt en de kinderen te leren hoe we risico's op incidenten kunnen beperken, maken we de BSO nog veiliger.

4.1 Grote risico's

De volgende risico's zien we als grote risico's, met daarbij de maatregelen die we treffen om met dit risico om te gaan.

- Risico: Kind komt in contact met ziektekiemen door aanhoesten of niezen door ander kind.
Maatregelen:
  - We leren kinderen een goede hoesthygiëne aan.
  - We stimuleren kinderen na hoesten, niezen of neus snuiten hun handen te wassen.
- Risico: Kind raakt besmet met ziektekiemen via ander kind dat met ongewassen handen van toilet komt.
Maatregelen:
  - We leren kinderen dat ze na een toiletbezoek hun handen moeten wassen.
  - We hangen in de toilet een herinneringskaart voor handen wassen.
  - We zorgen voor een opstapje bij de wastafel.
- Risico: Kind raakt besmet met ziektekiemen via ander kind dat met onzorgvuldig gewassen handen van toilet komt.
Maatregelen:
  - We leren kinderen hoe ze hun handen moeten wassen.
  - We hangen een kaart boven de wastafel over hoe ze hun handen moeten wassen.
  - We gebruiken vloeibare zeep.
  - We zorgen voor een opstapje bij de wastafel.
- Risico: Kind komt via afdrogen van handen aan een vuile handdoek of gebruik vuile kraan in contact met ziektekiemen.
Maatregelen:
  - We vervangen bij zichtbare vervuiling en elk dagdeel een schone handdoek.
  - We maken de kraan iedere dag schoon.
- Risico: Kind komt via uitwerpselen van boerderijdieren in contact met ziektekiemen.
Maatregelen:
  - We ruimen de uitwerpselen van onze boerderijdieren zo veel mogelijk op.
  - We laten kinderen hun handen wassen nadat ze in een dierenverblijf zijn geweest.
- Risico: Kind komt door bijten of krabben dier in contact met ziektekiemen.
Maatregelen:
  - We zijn als pedagogisch medewerkers alert op bijten of krabben van dieren.
  - We laten kinderen vragen of ze bij de dieren mogen en houden hierbij een oogje in het zeil.
- Risico: Kind verblijft in een ruimte met (huis)dieren die een allergie kunnen oproepen.
Maatregelen:
  - We laten kinderen na contact met dieren hun handen wassen.

- We stemmen bij een allergie af met ouders over toelating tot dierverblijven en mogelijke medicatie.
-
- Risico: Kind wordt blootgesteld aan stuifmeel van gras, onkruid of bomen die een allergie kunnen oproepen.
Maatregelen:
  - We stemmen in overleg met ouders van een kind met een allergie af over blootstelling en mogelijke medicatie.
  - We kiezen bewust planten die minder stuifmeel aanmaken.
-
- Risico: Kind wordt gestoken door een bij of wesp.
Maatregelen:
  - We leren kinderen hoe ze moeten reageren wanneer er een wesp of bij in de buurt komt.
  - We eten en drinken in de zomer zo min mogelijk zoete dingen buiten.
  - We zorgen dat de handen en monden van de kinderen gewassen zijn na het eten voor ze buiten gaan spelen.
-
- Risico: Kind krijgt zonnesteek.
Maatregelen:
  - We zorgen op een zonnige dag voor voldoende schaduw.
  - We zijn alert op kinderen die lang in de zon spelen.
  - We zorgen dat bij extreme hitte de kinderen op momenten binnen spelen.
  - We beperken bij extreme hitte grote inspanning.
  - We gebruiken petjes en hoedjes voor de bescherming van hoofd en nek.
-
- Risico: Kind verbrandt door zon.
Maatregelen:
  - We smeren de kinderen in wanneer de zon schijnt met op de leeftijd afgestemde zonnebrand.
  - We zorgen voor voldoende schaduw in de buitenruimte.
  - We gebruiken petjes en hoedjes om kinderen te beschermen tegen de zon.

Voor een meer uitgebreide lijst van risico's en maatregelen op het gebied van gezondheid verwijzen we naar het document *Maatregelen gezondheidsrisico's*.

5. Algemeen veiligheids- en gezondheidsbeleid

5.1 EHBO en BHV

Tijdens de openingstijden hebben alle pedagogisch medewerkers een geldige en geregistreerde opleiding BHV met als uitbreiding kinderEHBO. Dit bevat de onderdelen levensreddende hulp (EHBO), brand blussen en ontruimen.

5.2 Vaccinaties en infectieziekten

Weerstand tegen een infectieziekte bouw je op door het doormaken van die ziekte. Je kunt daarnaast ook weerstand opbouwen door vaccinatie (inenting). Vaccinatie van de (jongste) kinderen tegen een aantal infectieziekten die een ernstig beloop kunnen hebben of waartegen geen behandeling mogelijk is, is opgenomen in het Rijksvaccinatieprogramma. Vaccinatie gebeurt op vrijwillige basis, het is dus voor ouders een keuze om hun kind wel of niet in te laten enten. Het volgen van het Rijksvaccinatieschema is om die reden dan ook niet verplicht en maakt dat wij kinderen niet weigeren op de opvang als zij niet of gedeeltelijk zijn ingeënt. Landelijk is er nog steeds een vaccinatiegraad van rond de 95%, wat inhoudt dat 95% van alle kinderen in Nederland gevaccineerd wordt tegen infectieziekten.

In het kader van de privacywetgeving zijn ouders, omdat dit medische gegevens zijn, niet verplicht om aan te geven of hun kind wel, gedeeltelijk of niet gevaccineerd is. Dat maakt dat wij niet kunnen beschikken over een compleet overzicht van vaccinaties. Juist om die reden vragen wij geen gegevens meer op. Wij richten ons op wat we wél weten; we hebben een plicht om de gezondheid van de kinderen te waarborgen.

Wij zullen bij een uitbraak van infectieziekten in overleg met de GGD beoordelen of er eventuele extra maatregelen nodig zijn en/of zorgen voor communicatie richting ouders. Dit kan bijvoorbeeld door een aanplakbiljet op de deur te hangen bij een 'eenvoudige' infectieziekte, tot een uitgebreide mailing naar alle ouders bij een uitbraak. Daarnaast worden er specifieke maatregelen genomen naar gelang de ernst van de geconstateerde infectieziekte. Het kan (bij hoge uitzondering) voorkomen dat wij op advies van de GGD kinderen die niet gevaccineerd zijn, tijdelijk moeten weigeren op de locatie vanwege de risico's voor deze en andere kinderen. Ouders moeten dan een bewijs van vaccinatie overleggen voordat de kinderen opgevangen kunnen worden. Hierover worden de ouders dan uiteraard ingelicht.

5.3 Vier-ogen principe

De BSO wordt zodanig georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, pedagogisch medewerker in opleiding, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Doel van dit principe is dat het risico op een slechte pedagogische aanpak, misbruik en/of mishandeling van kinderen wordt beperkt door te voorkomen dat volwassenen zich binnen de BSO gedurende langere tijd ongehoord of ongezien kunnen terugtrekken met een kind. Wij nemen daarom maatregelen waardoor pedagogisch medewerkers zo kort mogelijk voorspelbaar lang alleen zijn met kinderen.

5.4 Grensoverschrijdend gedrag

De definitie van grensoverschrijdend gedrag is: 'elke vorm van gedrag of toenadering, in verbale, non verbale, digitale of fysieke zin, die door de persoon, die het ondergaat als gedwongen en/of ongewenst wordt ervaren en/of als doel of gevolg heeft de waardigheid van de persoon aan te tasten. In het bijzonder wanneer een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende, sociaal onveilige, of kwetsende situatie wordt gecreëerd, waaronder mede begrepen seksueel misbruik, discriminatie, pesten, mishandeling.' Hierbij wordt ook bedoeld pestgedrag van kinderen onderling.

Wanneer we het hebben over grensoverschrijdend gedrag is de ervaring van de persoon leidend. Dit wil zeggen dat wanneer een persoon zegt ongewenst gedrag te ervaren deze uiting serieus genomen moet worden.

In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor jezelf en voor de ander. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gepast en ongepast gedrag is. Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We hanteren de regel dat wanneer iemand 'stop' zegt, dit ook echt een harde grens is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is. Zie voor meer informatie het pedagogisch beleidsplan.

Onder medewerkers is het belangrijk om een open en professioneel werkklimaat te creëren waarin de medewerkers elkaar durven aanspreken. Tijdens het werkoverleg wordt de samenwerking besproken waarbij we elkaar feedback geven over samenwerken, verwachtingen, etc. Op de BSO maken we met de kinderen afspraken over de regels. We handelen conform het pedagogisch beleid waarin we werken aan overdracht van normen en waarden, sociale competentie en we

bieden emotionele veiligheid. Pedagogisch medewerkers geven zelf het goede voorbeeld. Zijn er aanwijzingen dat een medewerker seksueel of ander geweld gebruikt tegen een kind, dan treden we direct in overleg met de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs.

Andere maatregelen die we onder de medewerkers treffen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen zijn onder andere:

- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) voor werken bij een BSO.
- We werken met een vier-ogen principe.
- De medewerkers die samen op een groep kinderen staan, weten van elkaar waar zij zijn en wat zij doen. We communiceren veel met elkaar.

5.5 Achterwachting

Bij DOEgroen maken we gebruik van een achterwacht. Een achterwacht is iemand die in geval van nood te allen tijde ingeschakeld kan worden. Een achterwacht moet duidelijk geregeld zijn, zodat een pedagogisch medewerker hierop terug kan vallen in geval van calamiteiten binnen BSO DOEgroen. De achterwacht hoeft echter niet in het pand aanwezig te zijn, maar wel binnen 10 minuten ter plekke kunnen zijn. Een overzicht van de beschikbare achterwacht per dag is op locatie beschikbaar.

5.6 Meldcode kindermishandeling

Een van de grootste inbreuken om de fysieke en emotionele veiligheid van kinderen is uiteraard huiselijk geweld en/of kindermishandeling. Om handvatten te hebben in het signaleren, handelen en communiceren, gebruiken wij de Meldcode van de Brancheorganisatie Kinderopvang. Naast het verkorte stappenplan (zie hieronder) en de app voor het melden van kindermishandeling gebruiken we het papieren protocol.

Hierin staat precies beschreven hoe teamleden en medewerkers dienen te handelen in het geval van (vermoeden van) huiselijk geweld of kindermishandeling. Maar een papieren document is niet genoeg. Daarom zorgen wij ervoor dat al onze teamleden getraind zijn in het gebruik van de meldcode. Jaarlijks wordt een opfrisworkshop gegeven. Jacqueline van Ewijk is aangesteld als aandachtsfunctionaris en gaat daarvoor de benodigde opleiding volgen. We gaan een lidmaatschap aan met de LVAK en volgt jaarlijks bijscholing.

Daarnaast heeft DOE een zichtbare vertrouwenspersoon in de school en de BSO. Zij is aangekondigd 4 maal per jaar 'op bezoek' in de school. Kinderen die in vertrouwen hun problemen willen delen kunnen dat gezamenlijk of persoonlijk met haar bespreken. De vertrouwenspersoon draagt er zorg voor dat zij kennis maakt met de nieuwe kinderen, zodat deze kinderen weten wie zij is, wat zij kan betekenen en hoe zij haar kunnen bereiken.

Beschrijving meldcode

Route 1: bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling in de thuissituatie (incl. afwegingskader)

- Stap 1: In kaart brengen van signalen
- Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding
- Stap 3: Gesprek met de ouder (en indien mogelijk met het kind)
- Stap 4: Wegen van het geweld aan de hand van het afwegingskader. Bij twijfel altijd Veilig Thuis raadplegen

- Stap 5: Beslissen over het doen van een melding en het inzetten van noodzakelijke hulp
- In stap 4 en 5 bevindt zich het afwegingskader, zie pagina 8 in het protocol.

Route 2: bij signalen van mishandeling of misbruik door een medewerker kinderopvang jegens een kind (meldplicht)

- Stap 1A: Signalen in kaart brengen
- Stap 1B: Direct melding doen van vermoeden geweld- of zedendelict door een collega jegens een kind bij houder
- Stap 2: In overleg treden met vertrouwensinspecteur
- Stap 3: Aangifte doen
- Stap 4: Handelen naar aanleiding van onderzoek van de politie
- Stap 5: Nazorg bieden en evalueren

Route 3: bij signalen van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling

- Stap 1: In kaart brengen van signalen
- Stap 2: Melden van het gedrag bij leidinggevende
- Stap 3: Beoordelen ernst van het gedrag
- Stap 4: Maatregelen nemen
- Stap 5: Beslissen en handelen
- Stap 6: Nazorg bieden en evalueren

De routes hierboven zijn zeer beknopte overzichten. Bij de uitvoering van de stappen moet altijd de speciale app of het schriftelijke protocol worden gebruikt.

5.7 Kinderen leren omgaan met kleine risico's

Kinderen leren het meeste door zelf te ervaren, hierdoor leren ze hun eigen grenzen kennen. In een omgeving zonder uitdaging leren ze deze grenzen niet kennen. Het is daarom van belang dat we kinderen leren omgaan met kleine risico's. Door het ervaren van situaties met een laag risico op groot letsel leren kinderen om risico's in te schatten en ontwikkelen ze vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet. Daarnaast ontwikkelt een kind een houding van 'ik kan het': het kind leert om te gaan met een uitdaging en leert om hiervan te genieten. Het vergroot zijn doorzettingsvermogen én zijn zelfvertrouwen. Zelfvertrouwen is de basis voor veilig gedrag, dus stimuleren wij kinderen dit volop te ontwikkelen.

Uiteraard beschermen we kinderen tegen grote risico's, maar we leren kinderen ook omgaan met kleine risico's. Dit betekent bijvoorbeeld dat we een kind niet bij de hand nemen om ergens op te klimmen, maar laten we het zelf proberen. Bij het klimmen, of het nu op een laag kussen, een klimtoestel, muurtje of in een boom is, is het belangrijk dat het kind er zelf op, in en af kan klimmen. We leren het kind klimmen in stappen: eerst laag en dan hoger of ingewikkelder. We geven uitleg, we doen het voor, maar tillen het kind niet zelf ergens op als het dat nog niet zelfstandig kan. Andere voorbeelden van kleine risico's waarmee we de kinderen leren omgaan zijn het onder begeleiding gebruiken van lucifers en aanstekers, vallen van speeltoestellen met zachte ondergrond, of het oplopen van een splinter in de vinger. Voor meer voorbeelden en de

maatregelen die we hieromtrent treffen, zie bijlages *Maatregelen Gezondheidsrisico's* en *Maatregelen Veiligheidsrisico's*.

Natuurlijk zijn we in de buurt voor advies of bemoedigende woorden. Hierdoor leren kinderen beter inschatten wat ze al kunnen en leren ze om met het risico om te gaan. We houden toezicht, kijken naar de mogelijkheden van het individuele kind en geven duidelijke en concrete aanwijzingen met voorbeelden over wat kinderen wel en niet mogen. We verbieden zo min mogelijk, maar vertellen kinderen waarom dingen gevaarlijk zijn. Uiteraard sluiten we hierbij aan op het niveau van het kind.

Als we twijfelen over de veiligheid van een actie, van een ontdekking, dan overleggen we met elkaar en maken we een afweging van de pluspunten (wat kan het kind hiermee ontdekken/leren) en de minpunten (welke risico's zijn er voor het kind). Hierdoor nemen we een afgewogen besluit over het wel of niet accepteren van de risico's van de actie en de eventueel te treffen maatregelen.

5.8 Ongevallen

Een ongeluk zit in een klein hoekje en kan dus niet altijd voorkomen worden. Door het inschatten van risico's middels een risico-inventarisatie proberen we ongevallen met groot letsel zoveel mogelijk te voorkomen. Gebeurt er toch iets dan willen we hiervan graag leren zodat we dit in de toekomst kunnen voorkomen.

Binnen de organisatie worden ongevallen die behandeld zijn door de BHV'er van de locatie en/of hebben geleid tot bezoek aan een huisarts, huisartsenpost, SEH of tandarts geregistreerd en bij het volgende werkoverleg door de medewerkers besproken. Ook gevaarlijke situaties worden geregistreerd en besproken. Eventuele maatregelen n.a.v. de ongevallen en gevaarlijke situaties worden getroffen en geïmplementeerd.

Ernstige ongevallen moeten direct aan de Arbeidsinspectie worden gemeld. Er is sprake van een ernstig ongeval als het slachtoffer aan de gevolgen ervan overlijdt of ernstig lichamelijk of geestelijk letsel oploopt. Van ernstig letsel is sprake als een slachtoffer schade aan de gezondheid heeft opgelopen die binnen 24 uur leidt tot opname in een ziekenhuis ter behandeling of observatie. Ook als er sprake is van (een vermoeden van) schade aan de gezondheid van blijvende aard is er sprake van ernstig letsel.

6. Beleidscyclus Veiligheids- en Gezondheidsbeleid

In de Wet Innovatie en Kwaliteit kinderopvang (IKK) is opgenomen dat er door organisaties voor kinderopvang geen jaarlijkse verplichte risico-inventarisatie meer gemaakt hoeft te worden. Daar tegenover is het van groot belang dat het veiligheids- en gezondheidsbeleid (nog) dicht(er) aansluit op de praktijk en dat levendig en up to date wordt gehouden in een proces van beleidsvorming, -implementatie, -evaluatie en -actualisatie. Daarvoor is het nodig dat (pedagogisch) medewerkers en beroepskrachten een actieve rol spelen in zowel het uitvoeren van het beleid als in het opstellen van het beleid door middel van de beleidscyclus.

6.1 Beleidsvorming

In eerste instantie is het veiligheids- en gezondheidsbeleid dat is beschreven in dit document opgesteld door de houder, op basis van de Wet Kinderopvang, de Wet IKK, en het Besluit Kwaliteit Kinderopvang. Hiervoor is gebruik gemaakt van voorbeelden van veiligheids- en gezondheidsbeleid van andere organisaties voor kinderopvang, en deze zijn aangepast aan de situatie bij BSO DOEgroen. De risico-inventarisaties voor veiligheid en gezondheid zijn gemaakt door een pedagogisch beleidsmedewerker op basis van de eigen situatie.

6.2 Beleidsimplementatie

Het veiligheids- en gezondheidsbeleid zoals beschreven in dit document wordt uitgevoerd door alle volwassenen aanwezig op de BSO. Het is de gedeelde verantwoordelijkheid van iedereen om aan dit beleid navolging te geven, en om elkaar aan te spreken waar er twijfel over de uitvoering van het beleid bestaat. Er is met nadruk voor de pedagogisch beleidsmedewerkers een rol weggelegd om de handhaving van het beleid te controleren. Op deze manier wordt verzekerd dat er in de praktijk wordt gehandeld zoals in het veiligheids- en gezondheidsbeleid beschreven is.

Het veiligheids- en gezondheidsbeleid is onderdeel van het inwerkprogramma van nieuwe pedagogisch medewerkers, beroepskrachten in opleiding en stagiairs. Aanwezige vrijwilligers bij de BSO worden voordat zij hun werkzaamheden verrichten door de begeleidende pedagogisch medewerker op de hoogte gesteld van ons veiligheids- en gezondheidsbeleid. Daarnaast wordt het beleid jaarlijks of tussentijds bij wijzigingen met hen besproken.

6.3 Beleidsevaluatie

Eens per jaar vind er een beleidsevaluatie plaats waarin het volledige veiligheids- en gezondheidsbeleid wordt doorgelicht door de medewerkers, en waarin het beleid wordt geëvalueerd. Hierin wordt ook nagegaan of de situatie omtrent de risico-analyses veiligheid en gezondheid is veranderd, en of daar wijzigingen in aangebracht moeten worden. Tijdens deze beleidsevaluatie wordt evenwel nagegaan of de dagelijkse praktijk nog steeds strookt met het opgestelde beleid, als of het beleid nog steeds praktische en uitvoerbare handvatten biedt om voor de veiligheid- en gezondheid van de kinderen te zorgen. Input voor deze evaluatie komt van de aanwezige medewerkers, maar ten minste ook van de geregistreerde ongevallen in de afgelopen periode. Mocht het nodig zijn om deze evaluatie tussentijds al uit te voeren dan wordt daartoe overgegaan.

6.4 Beleid Actualisatie

Op basis van de jaarlijkse beleidsevaluatie wordt het veiligheids- en gezondheidsbeleid geactualiseerd. De houder is eindverantwoordelijk voor het up to date houden van het beleid. De risico inventarisaties rondom veiligheid en gezondheid hoeven niet langer elk jaar opnieuw uitgevoerd te worden, maar worden in ieder geval wel op basis van een gewijzigde situatie (bv. gewijzigde locatie) geactualiseerd.

Het veiligheids- en gezondheidsbeleid wordt ten minste binnen 3 maanden van de opening van de BSO geëvalueerd en geactualiseerd.